

o katerem ste me že čisto slišali govoriti, Raoul.

rik. Po končanih deželnozborskih volitvah je miroval do občinskih volitev, ki so se vršile pred tremi leti. Takrat je hujskal in dražil ljudi brez vsakega povoda in tako napravil mnogo zlega v občini.

Krona vsemu in vrhunec svoje nedosegljive objestnosti pa je pokazal pri ravno dovršenih državnozborskih volitvah. Razdivjal je tako, da je bil včasih podoben onemu živinčetu, ki v mesecu maju zbere vse svoje moči, da zadosti svoji strasti.

Ljudi je tako zbegal, da res niso vedeli, kaj naj počno; bati se je bilo, da kdo ne znori, ali pa v svojem fanatizmu umori nasprotnika; pa kaj pravim nasprotnika, — sosedu, samo da bi bil rekel, da ne voli Plahajnarja.

„Blizajo se volitve, — tako je pridigal — nasproti si stojite dve stranki; naša versko-katoliška in pa liberalna. Liberalna stranka hoče take poslance, da bodo pometali križe iz sol, da napravijo postavo za razporoko. Mi smo katoličani in volimo našega poslanca, ki je g. dr. Peter Laharnar itd.“

Ljudstvo je strmel, zdihovalo, jokalo, kajti v svoji domišljiji videlo je že leteti križe iz sol. Mož je videl svojo boljšo polovico pri nasprotniku, a žena je videlo moža, ki se je grel na krilih bohotne sosedu — nasprotnice! — Vsak dan pri šmarnicah se je ponavljala ista igra. Vse mogče je vmeševal tarazgreti petelin v svoje govore, samo da je studil in črnil nasprotno stranko; z eno besedo rečeno, agitiral je prav nesramno. Jezila ga je peščica mož, ki se ni dala oplasiti. Klical je volilce v farovž, jim napisoval glasovnice, ter žugal, naj ne povedo nikomur. Na dan volitve moral mu je neki volilec pokazati volilnico pred volilno sobano, ker se je bal, da se mu utegne izneveriti. — Tajna volitev — uničum predrznosti! — Pri ožji volitvi je šlo s podvojeno mero in podvojeno močjo. Da strmo glavi še ono peščico štrekljevih volilcev, je poklical na pobinkoštni torek nekega „misijonarja“ iz Gorice v „štati“ gimnazijskega profesorčka Cepudra.\*\*) „Misijonar“ je pri cerkvi in pri županu pridigal skoro izključno ženam in otrokom. Sramotil je g. Štreklja tako, da so se ljudje spogledovali.

Vdaril je na križe in razporoko, potem pa sramotil Štreklja, češ, da ne zna niti brati, da je zmrazil v drugi soli, da smrdi po konjskih figah itd. Kaj za služi tak nesramnež?

Pod smrtnim grehom se je moralo k volitvi, a pod dvojnim smrtnim grehom voliti Plahajnarja. Ali je čudno, da je bil izid volitev v tuk. občini drugačen?

Poleg tega še tiskano ime Laharnarja pod volilnico. Volilci so smatrali to od glavarstva izdano listino kot nekaj primoran ukaz k volitvi.

Take so bile državnozborske volitve — direktne in tajne! — Humbug — ironija! — Še nikdar se ni tako zloročilo in zasmehevalo postave, kakor sedaj; seveda so smeli to delati le nunci. — Kancelparagraf, kancelparagraf!

**Iz Doberdoba.** — (Boj proti farovžu.) Bilo je 4. oktobra 1902., ko je občinsko starišinstvo pod pritiskom bivše Peričeve strahovlade sklenilo sezidati v Doberdobo nov farovž. Doberdobci so se tedaj dvignili kot en mož, da protestirajo proti takemu nasilju, da odvalje od svojih pleč ogromno butaro, ki so jo hoteli na-nje navaliti Peric, vikar Bratina, Jos in Kukuk. Blizu 90 posestnikov je podpisalo protest na politično in avtonomno oblast in vodilo potem odločen in vztrajen boj proti križici in nasilju trojice Peric-Bratina-Jos. (Kukuk je bil le po nesreči zraven, ker je Josu brat). Bivši glavar klerikalec Fabris je šel tej trojici na roko in ji dajal pogum. Ni mogče na kratko popisati, kake obupne boje so Doberdobci morali bojevati v teku zadnjih petih let proti farovžu. Na deželnem odboru niso Doberdobci mogli dobiti prave pomoči, ker sta se slovenska odbornika in klerikalca Berbač in Gregorčič postavila na stran farovža. Klerikalca Fabris v Gradišču in Marenzi v Trstu sta zavlačevala rekurze proti farovžu tudi po celo leto. In vendar na koncu petih let je boj dokončan — pravica je zmagala nad farovžem in vso zlobo in hudobijo, ki se je skrivala za njim. Namestništvo je moralo ovreči vse postopanje Peričevo v zadevi farovža, moralo je izreči, da je župan Peric ravnal s postavo kakor svinja z

mehom. In tudi sodnija je govorila. Župan Peric, Jos in Kukuk so porabili okoli 3000 kron občinskega denarja za nov farovž ter vzeli še 10.000 kron posojila na Montu v farovške namene. To posojilo so dosegli na čisto nepostaven način, brez vsakega starišinstvenega sklepa, seveda s pomočjo glavarja Fabrisa, ki je brat sedaj pokojnega ravnatelja Fabrisa na Montu. In postavili so farovž za 13.000 kronic. Mont je čakal za obresti kake 2—3 leta, potem se je naveličal in tožil — občino. Slednja pa je — Peric je med tem, ko mu je začelo preveč smrdeti, odstopil od županstva — pravdo proti Montu v vseh treh inštancah udobila. Čujte sedaj, vi Doberdobci, posebno vi Poljanci, najvišja sodnija na Dunaju je razsodila, da ni dolžna občina Doberdob plačati za farovž niti enega vinarja. Plačati mora tisti, ki je farovž samovoljno sezidal, kar pa občino seveda nič ne briga.

Ali mislite, ljudje božji, da je sedaj konec komedije s farovžem? O ne, sedaj se začneja drugo poglavje.

Kakor so bili Doberdobci že od začetka pripravljeni za primerno popravilo starega farovža, tako hočejo sedaj, ko je prišlo novo, pametnejše starišinstvo na krmilo, svojo namero izvršiti ter stari farovž popraviti. Ali mislite, da jim gre politična in cerkvena oblast na roko pri tej njihovi bogo- in človekoljubni nameri? Ne! Novi glavar v Gradišču vitez Pozzi in še posebno nezmožni referent conte Mels se nista nič naučila od grehov prejšnjega glavarja, narobe, onadva hočeta še nadalje grešiti kakor stari glavar. Na vsak način hočeta Doberdobce prisiliti, da sprejmejo nov farovž na svoje rame ter nočeta dovoliti popravila starega. In slavni nadškofjski ordinarijat se je sedaj pridružil glavarstvu.

Prestavil je nesrečnega Bratino v Kostanjevico — za kar so mu Doberdobci kajpak hvaležni — toda ne z namenom, da bi odpravil pohujšanje v vasi ter namestil drugega boljšega duhovnika, ne, ampak z namenom, da prisili Doberdobce s ejeti in plačati nov farovž. Slavni ordinarijat grozi — ni še sicer tega izrecno povedal, ampak že vemo, kam pes taco moli, — da pusti Doberdobce toliko časa brez duhovnika, dokler se ne udajo.

Doberdobcem piše naslednje pismo: „ali je pravično, da izgubi „Mont“ svoje posojilo 10.000 kron“, ali je pravično, da plačajo Peric, Jos in Kukuk ta denar? Dalje „ali je prav, da hočete imeti duhovnika v starem, vlažnem stanovanju? „Pripravite duhovniku novo stanovanje — staro lahko drugače uporabite, lahko je oddaste v najem kaki domači družini.“

Tako piše slavni ordinarijat. In Doberdobci? Ti se slavnistemu lahko malo posmejejo in mu prisolijo par moralnih klofut. Najbolje pa, da čisto kratko odgovorijo: Mont naj išče denar tam, kjer ga je posodil, plača naj tisti, kdor ga je vzel, če bi stanovanje bilo dobro za doberdobsko družino, torej je ravno takó dobro za namestnika Onega, ki ni imel, kam bi glavo položil. Če pa misli slavni ordinarijat Doberdobce z duhovnikom izstradati, tedaj pa naj dobro pazi in naj se ne igra z ognjem: Ricmanje niso daleč!

Opozarjamo conte Melsa — pustite si, gospod conte, predstaviti te vrstice, ker žal ne razumete slovenski, — in tudi slavni ordinarijat, da zahtevata od Doberdobcev nekaj nemoralnega. Vi dva zahtevata, da bi si Doberdobci sedaj pljunili sami sebi v zobé ter vam poljubili roké, rekoč: „Odpustite nam grešnikom, mi smo bili vseh pet let, ko smo se borili proti farovžu, sami hinavci, brezbožni falotje, poboljšamo se, farovž plačamo pa še za 4000 kron pohištva nakupimo duhovniku, samo, da ne boste na nas hudi, dobri conte Mels!“

Žal, da moramo ordinarijatu in conte Melsu pokvariti to veselje. Moramo povedati obema, da se bodo Doberdobci še drugih pet let borili proti farovžu, če treba 10—15 let. Doberdobci nočejo postati hinavske babe, marveč oni ostanejo možje, trdni kot skale pod Rusim školjem.

Toliko za danes, g. conte Mels in slavni ordinarijat!

## Domače in razne novice.

**Imenovanje.** — Pisarniški predstojnik na okrožni sodnji v Gorici gospod Josip Kraševac je imenovan višjim pisarniškim oficijalom.

**Za „Gregorčičev Dom“.** — Na dan 18. maja t. l. se je nabralo pri večerji rodoljubne družbe v gostilni Dragotina Vičiča v Podgradu v Istri za „Gregorčičev Dom“ 14 K 50 v.

Za spomenik in dom po zadnjem izkazu št. 56. . . . . K 559-94

Ta znesek . . . . . 14-50

Skupaj . . . . . K 574-44.

Na c. kr. ženskem učiteljsku v Gorici se bodo upisovale gojenke za I. tečaj dne 21. in 22. t. m. ob 8. uri zjutraj.

Prosilke se imajo predstaviti v tukajšnjem uradu v spremstvu roditeljev ali namestnikov in se izkazati s potrebnimi listinami.

**Smrtna kosa.** — V Barkovljah pri Trstu je umrla gospa Marija vdova Rebek, mati c. kr. okrajnega glavarja v Sezani.

**Za slovensko vseučilišče!** — Češki, maloruski in slovenski visokošolci priredijo na dan otvoritve državnega zbora veliko manifestacijo v opomin vladi, da izpolni svojo dolžnost ter da tem trem narodom najvišje kulturne zavode.

„Slov. Narod“ nasvetuje, da naj pošljejo slovenske občine, društva, korporacije na dan otvoritve državnega zbora na naučno ministerstvo brzojavke z zahtevo, da vlada izpolni nujno potrebo ustanovitve vseučilišča v Ljubljani.

Temu nasvetu se pridružujemo. Občine, društva, korporacije, v boj za slovensko vseučilišče!

**Angloški časnikarji,** nekaj nad 40 na številu, so se peljali včeraj ob 6.10 zvečer iz Trsta mimo Gorice s posebnim vlakom, ki je imel tri vozove I. razreda. V Bohinjsko Bistrico je dospel ob 8.15, kjer so jih lepo sprejeli. Na peronu se je zbralo večje število mladenk in mladeničev v narodnih nošah. „Deželna zveza“ za promet tujcev iz Ljubljane je bila zastopana po predsedniku g. pl. Trnkoczyju, g. Josipu Prosencu in še nekaterih gospodih; došel je tudi okrajni glavar g. pl. Detela iz Radovljice. Zunaj pred kolodvorom pa je bilo vse živo naroda. — Na kolodvoru je vihrala cesarska zastava, zunaj pa so veselo plapolale slovenske trobojnice. — Bistrica je bila vsa praznično odlična. — Došle goste je pozdravil g. pl. Trnkoczy; na to so se vršile predstave z obeh strani, na kar so se odpeljali v kočijah k jazeru, kjer je bila slavnostna večerja v hotelu Sv. Ivana. — Danes zjutraj izlet k Savici, zvečer pa bo na Bledu velika slavnost.

**Slovenska kmečka stranka na Goriskem.** — Na dan 13. t. m. je sklican v hotel „Zlati jelen“ v Gorici skupni shod v svrhu posvetovanja o organizaciji slovenske kmečke stranke na Goriskem. Za pripravljalni odbor je v pozivu v „Edinosti“ podpisan odvetnik dr. Alojzij Franko v Gorici.

Vsako gibanje v okvirju samopomoči posamičnih stanov je naši stranki simpatično, torej tudi gibanje kmečkega stanu, ki hoče bolj iniciativno posegati v delovanje za gospodarski napredek tega stanu.

Vprašanje je le: ali hoče ostati novo gibanje v mejah gospodarskega razvoja, ali pa hoče prestopiti na širšo opolzko pot politične organizacije. V prvem slučaju si zagotovi mirno delovanje ob sopomoči vseh ostalih slojev, v drugem slučaju pa s svojim nastopom napoveduje boj vsem drugim političnim strankam. In tak boj bi kmečkemu stanu ne bil koristen. Kdor hoče zaplesti kmečko ljudstvo v boj z vsemi ostalimi strankami, ga tira v pogubo. Boja pa je dovolj, in še kakšnega! Boj med napredno in klerikalno stranko ima svoje korenine v svetovni zgodovini in gre vsopredno s svetovnim vrvenjem, a tega ne odpravi nikdo! Ako pa kdo sanja, da poravna sedanje spore z — novimi homatijami, se bridko vara. — Sicer pa bomo dobrohotno sledili temu novemu gibanju v naši deželi.

**Dr. Šusteršič v Dalmaciji.** — Kakor čitamo v „Narodnem listu“ iz Zadra, se je mudil dr. Ivan Šusteršič v Zadru, kjer je obiskal državne poslance dra Ivčevića, Blankinija in Prodana. Šel se je informirat, kaj mislijo dalmatinski poslanci o grupiranju v novi državni zbornici. Toliko dr. Ivčević, kolikor Blankini sta mu izjavila, da sta zato, da se vsi Jugoslavi — 12 Hrvatov, 2 Srba, 18 klerikalnih, 4 napredni Slovenci in dr. Rybář — združijo v en klub, ki bi štel 37 členov ter bi temu številu primerno igral precej važno vlogo v novi zbornici. Zaderski „Narodni list“, glasilo poslance Blankinija, pripominja k temu, da jo to osebno mnenje gornjih poslancev, ali končno odločijo o tem vsi dalmatinski zastop-

niki, ko se snidejo na skupen sestanek s trojico istrskih poslancev.

**Klerikalni slov. državni poslanci v Ljubljani.** — 4. t. m. so se sešli v Ljubljani klerikalni slov. poslanci iz Kranjske, Štajerske in Goriške ter so sklenili, da bodo v državnem zboru nastopali solidarno. Izvolili so izvršilni odbor, ki ima nalogo, stopiti z drugimi jugoslovanskimi poslanci v dogovor radi snovanja državnoborskega kluba. — Šusteršič je torej že zbral svoje zveste okoli sebe, in sedaj bi še rad zbiral, koga izmed jugoslovanskih poslancev naj sprejme v svoj klub. — Dve grupi sta: Šusteršič s svojimi pajdaši, ki nočejo skupnega kluba, — in drugi slovenski hrvatski in srbski poslanci, ki hočejo skupen jugoslovanski klub. — Dr. Šusteršič pridobiti za skupen klub, je izključeno, ker se boji, da bi v takem klubu ne mogel biti on predsednik in absoluten gospodar. Šusteršič pa hoče biti predsednik in voditi klub, kakor hoče on sam. Njemu je njegova lastna oseba nad vse. Drugi so globoko pod njim. Kontrole ne trpi. Kaj se torej zgodi, ni težko uganiti.

**Občinske volitve v Gorici.** — Kandidatje za tretji razred, ki voli v soboto 8. t. m., so dr. Ahil Venier, tiskar Josip Juch (Jugla Solkana), Karol Seppenhofer; za drugi razred, ki voli v ponedeljek 10. t. m., učitelj Jos. Franzot, dr. Viktor Češut in inženir Artur Glešič.

**Javna knjižnica v Ajdovščini.** — Vabi se k ustanovnemu občnemu zboru javne knjižnice v Ajdovščini za Ajdovščino in ajdovski sodnijski okraj, ki bo 9. junija t. l. (v nedeljo) ob 3. pop. v dvorani gospoda Bratine v Ajdovščini po dnevnem redu: 1. Poročilo za časnega knjižničnega odbora o ustanovitvi knjižnice. 2. Prečitajo se od c. kr. namestništva na znanje sprejeta pravila, po katerih se knjižnica ustanovi kot društvo z a) častnimi člani, ki plačajo enkrat za vselej 25 K, b) rednimi člani, ki bodo plačevali po 20 h na mesec. 3. Vpisovanje članov. 4. Volitev pet odborikov. 5. Prevdarek knjižničnih dohodkov in stroškov za drugo polletje 1907. 6. Morebitni predlogi in nasveti. K obilni udeležbi uljudno vabi začasni knjižnični odbor.

**Gregorčičeva „visoka pesem“** po „Gorici“ je vsak dan zjutraj, opoldne in zvečer le — pesem o žepu. On vidi povsod le — žep, skrb za žep, strah za čast in mast. — Da je tiskala „Goriška tiskarna“ tisto malo, kar je rabila narodno-napredna stranka med volitvami, še za to ga hoče vrag vzeti! Magari Lah naj zasluži, ako Gregorčič ne more, samo Gabršček ne, on naj bi poginil kakor pes za mejo.

**Persko in brainlo društvo „Naš prapor“** v Ptuju je priredilo do sedaj uže par veselice, katere so bile izvrstno urejene in je vsopred tedaj vselej privabil nebroj občinstva iz mesta in okolice.

Dosedanje prireditve tega društva, katere so kot omenjeno izvrstno vpele, opogumile so odbor, da si je naložil nalogo prirediti tudi pot nekaj izvanrednega, da smelo trdimo, nekaj takega, kar v naši okolici še ni bilo nikdar.

Občinstvo, katero je dne 2. junija posetilo našo prijazno Pevmo, se je lahko pričevalo na pripravah, da obeta biti ta prireditev res ogromna in vsak je odhajal s sklopom, ne opustiti svoje vdeležbe na tej ljudske veselici, in naj se ta vrši kadarkoli.

Do skrajnosti neugodno vreme, katero je trajalo do 2. ure popoldne, je prisililo odbor, da je moral odložiti veselico in sicer se z posebnim ozirom na nevihto, katere je razsajala okoli 1 ure in ki je na veselicih prostoru napravila mnogo škode s tem, da je pokvarila in razmetala krasne okraske, katere je treba z nova postaviti.

Veselica so bo vršila torej v nedeljo 9. t. m. Pričakujemo obile udeležbe.

**30.000 kron** so stale klerikalce letošnje volitve! — Ta svota je klerikalcem tako priljubljena, da je kar ne morejo pozabiti! — In nič ni čudno, ako so toliko potrosili. — Saj smo povedali, da znašale račun razna Gregorčičeva tiskarna za tisek, ekspedicijo in pošto več nego je potrosila naša stranka za vse volitve.

Mi smo to trdili in pri tem ostanemo. Še več! Pripravljeni smo to dokazati! Računi so tu, eni in drugi, torej dokazni težki! Naše račune pokažemo, — ali pokažete vi, klerikalčki, svoje?!

**Ples v Črnlah** se bo vršil dne 9. junija t. l. in ne julija, kakor je bilo pomotoma sporočeno.

\*) Vsa čast jim! Op. uredništva.

\*\*) O! Kaj se niste zmotili, g. dopisnik? Skoro ne verujemo, Morda ste ga zamenjali s kom drugim! — Op. uredništva.

Umrlo je naglo danes okoli poldne  
Mozeti iz Bilj. Umrlo se je kri v  
petarja Staniča, kjer je umrla. Pokopali  
zdravnika, ki je doblil že mrtvo. Stara  
bila okoli 42 let. Truplo so prepeljali na  
pokopališče.

Celo s točo so strahili. — Iz Vojšice na  
nam poročajo, da sta dva klerikalca  
volilce celo s točo, češ, če bo izvoljen  
nar, ne bo toče; ako ne, je pa toča  
Nó, izvoljen je Strekelj — toče pa  
ni. Morda Peter moli za točo, ki naj  
potokla Kraševce, ali, kakor se vidi, "Bož"  
da nič na take svetnike!

Kako nesramno laže "Primorski list", spričuje  
iz Mirna v današnji njegovi številki,  
je rečeno, da se je pripeljal Gabršček  
h g. Jakilu z generalnim štabom  
torek. Če se le morejo zlagati kaj o  
toku, pa se lažejo, in dr. Pavlica pri-  
to v svojem listu z mirno vestjo ka-  
duhovnika! Potem zopet nesramno  
g. Jakila. Kremžar je že doblil pla-  
taka tako nesramno žalitev, dr. Pavlica  
plačila!

Proti farovžu. — Kako težak je boj  
ljudstva proti farovžu, kaže današnji  
iz Doberdoba, na kateri pospešaj opo-  
rmo. Ordinarijat in glavarstvo stojita  
kmetom ter jih hočeta prisiliti, da se  
čitajte! Jako zanimivo berilo.

24 ur v gozdu z zlomljeno nogo. Gospod Ivan  
štet, posestnik žage v Lokavcu pri Ajdov-  
ščici, je šel s svojim psom proti trnovskemu  
gozdu po opravih. Spodtaknil se je ter padel  
na nesrečno, da si je zlomil nogo. Sedaj je  
visoko gori v gozdu, daleč proč od ljudi,  
s psom. Klical je na pomoč, zvesti pes  
lahal in letal okoli, da bi koga priklical,  
celih 24 ur zaman. G. Rollett, ki se ni  
ganiti, je bil že obupal ter je napisal  
na kos papirja svoj testament. K sreči ven-  
je prišel tam mimo neki kmet, katerega  
lajanje psa spravilo na kraj nesreče. Šel je  
po pomoč, na kar so prenesli g. Rol-  
leta na njegov dom v Lokavcu. — Želimo,  
da g. Rollett v kratkem okrevi.

Nova vojašnica v Gorici. — Vlada je po-  
čela načrt za zgradbo kavalarijske vojašnice,  
ki bo stala blizu artilerijske.

Iz kaznilnice v Gradišču ob Soči je po-  
bežal Fran Zupanc, doma iz kamniškega  
okraja na Kranjskem. Zupanc, ki je nevaren  
tati, je bil leta 1902. obsojen na 8 let ječe.

Radi bombonov. — 11 letni učenec R.  
Fajt ni hotel dati svojemu bratcu bombonov,  
ker je zbežal pred njim; ta je tekel za  
njim po Fr. Jos. Tekališču. Deček R. Fajt je  
padel, in sicer tako nesrečno, da je ostal ne-  
vzvesten. Na glavi ima rano, ki utegne stati  
težka življenje. Prvo pomoč je doblil pri  
svojih bratih.

Društvo "Ipsava" v Mirnu vabi na veselico in  
ples, katero priredi v nedeljo dne 9. junija  
na dvorišču gosp. M. Faganelli. — Vspored:  
Biskup: "Naprej", koračnica. 2. T. Šestok:  
"Svetlo k svobodi", možki zbor. 3. Le-  
ta: "On in ona", valček. 4. Fr. Ferjančič:  
"Lisica in petelin", možki zbor s tenor in  
solisti. 5. Muhvič: "Veliki potpourri po  
guslov. motivih". 6. \*: "Zapečatena zaro-  
čnica", veseloigra s petjem. 7. Javni ples.  
Začetek ob 3. uri in pol pop. Vstopnina k  
veščici 40 vinarjev, sedeži I. vrste 2 K, II.  
vrste 1 K, III. vrste 40 vin. Plesni komad  
je 20 vin. Pri veselici in plesu svira oddelek  
gusle iz Gorice. K obilni udeležbi  
vabimo vabi — odbor.

Na Vogrskem napravi bralno in kmetijsko  
društvo "Lijak" veselico s plesom dne 16.  
junija t. l. Vspored se objavi kasneje.

Prvi slovenski penzionat ženskega vzgojevalnega  
inobraževalnega društva "Mladika" v Ljubljani,  
Koparjeva ulica št. 8. — Ta prepotrebni zavod  
so ustanovile rodoljubne slovenske dame za  
edukacijo slovenske in sploh slovanske narod-  
nosti, ki obiskujejo Cesarja Franca Jožefa I.  
vlastno višjo deklinško šolo, oziroma licej ali  
k drugo slovensko šolo v Ljubljani. S to  
namenovitvijo se omogoči staršem, da pošiljajo  
svoje hčerke v narodna učilišča. V Zavodu  
dobijo deklice temeljito teoretično in prak-  
tično izobrazbo ter skrbno meščansko vzgojo  
in bodoče dobre in skromne gospodinjice. —  
Zaradi se tudi za to, da se priučijo deklice  
svojim vnanjim običajnim oblikam in da se  
vzgoje za praktično življenje. Čustvo-  
vanje se jim blaži z gojitvijo glasbe in petja,  
in deklamacijami in s primernim čitvom ter z  
edukativnim primernih umetniških prired-  
ev. V higieni oziroma se jim krepi telo z

zdravo in zadostno hrano, s previdnim in  
individualnim utrjevanjem, z igranjem in s te-  
lovadbo, z izprehodi, s kopelmi itd. Zavod  
ima hišnega zdravnika, ki je za slučaj potrebe  
vsak čas na razpolago; za obolelo gojenko  
pa se vestno skrbijo v posebni izolirani sobi.  
Občevanje v penzionatu je domače. Izkušene  
dame skrbijo z modro previdnostjo in strogostjo,  
ljubeznivo in materinsko za gojenke, ki jim  
postane vsled tega penzionat prijetno biva-  
lišče. Penzionat ima značaj slovenske domač-  
nosti. Hišni red navaja gojenke k točnosti,  
vestnosti, redoljubnosti in ljubezni do doma-  
čih opravil. Sprejemajo se redne in izredne  
gojenke. Prve stanujejo v internatu, kjer  
uživajo vso oskrbo, druge so le čez dan v  
zavodu. Vpisnine je plačati 4 K. Redne go-  
jenke plačujejo po 60 K na mesec in to za  
stanovanje, hrano in nadzorovanje pri pouku.  
Izredne gojenke, ki ostanejo čez opoldne v  
zavodu, plačujejo po 16 K na mesec. Če do-  
pušča prostor, se sprejmejo tudi starejše go-  
jenke za posamezne mesece. Te plačujejo po  
70 K na mesec. Plačevati je naprej. Vpisani  
gojenki, ki pa ne vstopi, se ne vrne vpla-  
čana mesečina. Pri vpisovanju je predložiti  
zdravniško in zadnje šolsko izpričevalo ter  
krstni list.

Vsaka redna gojenka prinese s seboj  
primerno zalogo perila in drugih potrebnih  
stvari.

Društvo "Mladika" namerava v  
smislu § 3. dr. pravil s prihodnjim šolskim  
letom v svojem penzionatu otvoriti zasebno  
deklinško ljudsko šolo z omejenim številom  
gojenk. S prihodnjim šolskim letom se otvori  
I. razred. — Zglasila učenk, ki mislijo sto-  
piti v I. razred, prejema ustno ali pa pismeno  
do 15. julija t. l. upravni odbor ženskega  
vzgojevalnega in naobraževalnega društva  
"Mladika" v Ljubljani, Gosposke ulice, št. 14.

## Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Okrajna posojilnica v Kanalu, registrovana  
zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj  
letni redni občni zbor dne 23. junija t. l. ob  
3. uri popoldne v občinski dvorani v Kanalu.  
Dnevni red po pravilih. — K obilni ude-  
ležbi vabi odbor.

Pogozdovanje Krasa. — Na osmem medna-  
rodnem kongresu na Dunaju je dež. gozdni  
nadzornik v Ljubljani, g. K. Rubbia poročal  
o pogozdovanju Krasa. Rekel je med drugim:  
Po zakonu iz l. 1852 so se pogozdovale le  
one parcele, katere so lastniki prostovoljno v  
ta namen ponudili pogozdovni komisiji.  
Vsled tega se je pogozdovanje vršilo brez  
pravega načrta, le za parado tuintam. Pozneje  
smo dobili zakone za pogozdovanje Krasa v  
tržaški okolici, na Goriškem, Kranjskem in v  
Istri. Pogozdovne komisije so v Ljubljani,  
Trstu, Gorici in Poreču. Vsaka komisija si je  
napravila svoj pogozdovni kataster. Od 60  
štirj. kilometrov kraškega sveta v tržaški oko-  
lici je 1169 hektarjev določenega za pogozdi-  
tev; na Goriškem od 1941 štirj. km 8281  
ha; v Istri od 3661 štirj. km. Krasa 13.753  
ha; na Kranjskem od 7466 štirj. km 3696 ha,  
torej je skupaj od 13.128 štirj. kilometrov  
Krasa določenih 26.899 ha za pogozditev. V  
Dalmaciji je 11.049 štirj. km kraškega sveta.  
Pogozditev pa se vrši jako počasi, ker so imele  
in še imajo mnoge občine skupne, nerazde-  
ljene pašnike. Le posamezni lastniki skrbno  
varujejo nove nasade. Do konca 1906. je bilo  
v tržaški okolici pogozdjenih 869 ha, na Go-  
riškem 4143 ha, v Istri 1905, na Kranjskem  
2378 in v Dalmaciji 10.000 ha. Sadi se naj-  
več borovca, pa tudi smreka in mecesen.  
Novi nasadi pa mnogo trpe po raznih mrčesih,  
vsled požarov ob železnici, burje, snega in  
ledu, ki polomijo mnogo mladega drevja.  
Gozdni nadzornik Rubbia končuje svoje zani-  
mivo predavanje s pozivom na vlado, da iz-  
datneje podpira pogozdovanje. Dokler lastniki  
pogozdjenih parcel nimajo dohodkov, morajo  
biti prosti vseh davkov in priklad. Potem  
bode mogoče pospešiti pogozditev.

Velikanska živinoreja v Združenih državah. —  
Naravnost neverjetne so velikanske številke,  
ki govorijo o živinoreji v Združenih državah.  
Tamkaj so imeli leta 1906. živine in sicer:  
kopitarjev (konj, oslov in mul) 22 milijon-  
ov, rogatego živino 66,862.000, ovac in koz  
52,503.000, svinj 52,103.000.

Izvoznik trga v Gorici. — Včeraj je bilo na  
izvoznem trgu 1200 kvintalov črešenj po  
22 K; 25 kvintalov špargljev po 48 K; 90  
kvintalov graha po 24 K; 40 kvintalov krom-  
pirja po 24 K.

Izvoznik trga v Krmini je bil otvorjen v ne-  
deljo. Določile so se cene za črešnje 50 K,  
za grah 16 K, za smukvice 100 K za kvint.  
Prišlo je mnogo kupcev iz raznih dežel.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega dru-  
štva "Merkur" v Ljubljani. — V službo se  
sprejme: 4 poslovodje, 2 knjigovodji in ko-  
responent, 6 pomočnikov mešane stroke, 2 po-  
močnikov specerijske stroke, 1 pomočnik ma-  
nufakturne stroke, — pomočnik železninarske  
stroke, — pomočnik modne in galant. stroke,  
2 kontoristinj, 1 blagajničarka, 3 prodajalke,  
1 učenec. — Službe iščejo: 1 poslovodja, 4  
knjigovodje in koresponent, 2 kontorici, 14  
pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki spe-  
cerijske stroke, 2 pomočniki manufakturne  
stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2  
pomočnika modno galant. stroke, 9 konto-  
ristinj, 4 blagajničarke, 5 prodajalk. — Po-  
sredovalnica posreduje za delodajalce popol-  
noma brezplačno, za delojemalce proti mali  
odškodnini.

## Razgled po svetu.

Državni zbor je sklican na dan 17. t. m.

Presedni govori, s katerim otvori cesar  
državni zbor, bo precej dolg ter našteje vse  
zakonske načrte, s katerimi se bo imela baviti  
nova zbornica. Naglašala se bo korist novih  
železnic, zlasti v Dalmaciji, Bosni in Herce-  
govini, zavarovanje za onemoglost in starost,  
 uvedbo dvehletne vojaške službe itd.

Kdo bo predsednik v poslanski zbornici? —  
Nemci kandidirajo na predsedniško mesto v  
novem parlamentu dr. Ebenhocha, oziroma  
dr. Weiskirchnerja, socialisti hočejo imeti za  
prvega podpredsednika nemškega socialista  
Pernerstorferja. Češki list "Den" vprašuje, s  
kako pravico se potegujejo Nemci za pred-  
sedniško mesto. Po sedanjem volilnem redu  
je večina parlamenta slovanska, torej imajo  
Slovani pravico do predsedniškega mesta.  
Omenjeni list pozivlja Čehe, naj organizirajo  
v to svrhu slovanski blok.

Shod čeških strank v Pragi. — O shodu dr-  
žavnih poslancev čeških strank 5. t. m. je bil  
izdan nastopni komuniké: Poslanci češkega  
naroda in sicer zastopniki agrarne stranke,  
katoliško-narodne stranke, ljudske stranke, na-  
rodne stranke, narodno-svobodomiselnice stranke  
in državno-pravno-ljudske koncentracije so imeli  
danes v Pragi shod. Po dovršeni debati je  
bilo sklenjeno nastopno: Zastopniki imenova-  
nih strank se izjavljajo enoglasno za ustanovitev  
skupnega kluba čeških državnih poslancev, kate-  
rih naloga bo zastopati narodni in državno-  
pravni program ter uravnati parlamentarne  
odnose češke delegacije do vlade in drugih  
strank, v kolikor se gre za skupne stvari  
ljudstva.

Vrč olja. — Josip Ivančič iz Gabrovice  
je bil prišel z vozom v Trst. Nakupil je  
raznih stvari in tudi vrč olja, katerega je  
privezal na voz. V ulici della Barriera se je  
približal vozu neki človek, ki je prerezal vrv  
in vzel vrč. Ivančič je skočil za njim in  
zahteval, naj mu vrne vrč, a oni je vzel iz  
žepa nož in grozil Ivančiču. Ivančič ga je  
pustil oditi. A ni ga pustil iz oči: videl ga  
je iti v žganjarno, ki se nahaja v ulici Pon-  
dares. Nato je Ivančič pozval redarja in dal  
aretovati tatu, ki je 34-letni Ivan G. Tatu so  
pridržali v zaporu.

Porotne razprave v Trstu. — 45-letni bivši  
železniški uradnik M. Konrad iz Celovca je  
bil obtožen uradnega poneverjenja, češ da je  
prodal 70 sodov vrednih 450 K. Porotniki  
so razsodili, da poneverjenje nima uradnega

Št. 895/07.

## Razpis službe zdravnika.

Izvršuje sklep obč. starašinstva od 7. februarja t. l.  
št. 264 razpisuje podpisano županstvo službo občinskega  
zdravnika v krajevni občini Komen. Poleg plače, koja se  
določi po zahtevi in dogovoru, imel bode občinski zdravnik  
lastno lekarno in izvrševal bode zdravniško prakso tudi v  
okolici, ki obsega več občin, koje so brez zdravnika.

Nastop službe 1. julija t. l. — Prošnje je vložiti do  
15. t. m. na podpisano, katero daje na zahtevo vsa pojasnila.

Županstvo občine Komen

dne 8. junija 1907.

Župan: J. VOLČIČ.

značaja, na kar je bil obsojen le na 2 me-  
seca zapora.

Kazenska razprava o atentatu na španskega  
kralja Alfonza je pričela v ponedeljek. Obtožene  
so 4 osebe, med njimi profesor Ferrer, po  
katerega izjavah je imela njegova "moderna  
šola" namen razširjati anarhistične ideje; iz  
njegove šole je bil oni napadalec, ki je umrl  
vsled ran, dobljenih pri eksploziji bombe.

Nova nemška zveza. — Z Dunaja poročajo,  
da sta se združili nemška ljudska stranka  
in nemška agrarna stranka pod imenom:  
Nemška narodna zveza.

V Pazinu bo v nedelje 9. t. m. veliko  
narodno slavlje. Svirala bo godba društva  
"Sokol" iz Buzeta v sokolski opravi. Goste  
pričaka "Sokol" iz Pazina, godba in brez  
dvoma ogromno občinstvo. Popoludne bo  
skupščina družbe sv. Cirila in Metoda. To  
obeta biti slavlje, kakoršnega še ni videl  
Pazin.

Spomenik cesarici Elizabeti. — 4. t. m. je  
bil razkrit na Dunaju ob obli udeležbi spo-  
menik cesarici Elizabeti. Pri razkritju je bil  
navzoč tudi cesar.

Kongres antialkoholistov bo prihodnje leto  
na Dunaju. Koliko pravih antialkoholistov  
pride na ta shod?

Deklinški licej v Ljubljani. — V smislu sklepa  
ljublanskega občinskega sveta se razširi tam-  
kajšnja mestna višja deklinška šola v popoln  
deklinški licej s 6 razredi.

## Poslano.\*)

### Komur tiče!

Dopisnika v "Gorici" z dne 28. pr. m.  
iz Rihemberga prosi podpisani, naj v teku  
8 dni naznani vse konkretne slučaje sleparij  
pri agitaciji za volitve v smislu njegovega  
dopisa. Obenem naj bo toliko moški, da se  
podpiše, ker drugače si moram iskati za-  
dostženja pravnim putem.

V Rihembergu, 6. junija 1907.

Bric Josip,  
učitelj.

\*) Za vsebino pod tem naslovom je od  
govorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva  
tiskovni zakon.

## Eugen Grion

Gorica, ulica Formica št. 4.

### Nova kotlarska delavnica.

Zaloga neobdelane kotlovine  
in v plasteh. Kotli raznih ve-  
likosti. Distilirni aparati. Filtri.  
Raznovrstne kuhinjske posode.

Vse po zmernih cenah.

## Oddá se v najem

elegantno meblovana soba.

Kje: pové upravništvo.

